

ren, ende syn Goedelycke genade te verleenen.
Uuyt Antwerpen xxxj^{en} meye 1583.

Dië prince van Oraengien, Grave van Nasfau
enz. Marquis van der Vere enz.

U. E.

Zeer gode vrint tot uwen dinst,

Guill^e de Nasfau. (u)

X.

Van denzelfden aan de Overheden der stad Gend.

Edele, Eerentfeste, Eerzame, Wyze, Discrete,
Bezondere goede vrienden. Wij hebben ontfangen
bij den procureur generael van Vlaenderen, de
duplicata van uwen brief, metgaders van de in-
structie eerst bij Thomas Heurich aen ons gezon-
den, metgaders oock daer beneffens gezien diver-
sche misfiven, bij eenighe uuyt Vlieder stede aen
den Heere van Ryhoven, den Prefident van
Vlaenderen ende andere particuliere perfoonen her-
waerts

(u) Het opschrift was: Den Edelen, Eerfamen, Wy-
fen, Discreten, onsen Bezunderen goede Vrienden,
Schepenen van beyde de bancken, beyde de dec-
kenen, Edelen ende Notablen der stede van Gheudt.

waerts overgefcreven , bij dewelcke ghyluyden zonderlinge verzouck , dat binnen uwer ftede gefchikt werdden ennige hoofden van oorloge , om te bevelen overt crychsvolck , metgaders oock eenige vivres , ende voort , dat allen debvoir gedaen werde tot ontfet van uluyder ftede. Wij hebben oock verftaen 't gene denzelven procureur generael , nuyt crachte der voorf. instructie metgaders oock van weghen den heere van Ryhove , ons daer op ende aengaende de veranderinge binnen Uluyder ftede gefchiet vertooght heeft , daer van wij grootelick verblydt zyn geweest , verftaende , dat ghijluyden , gewaer werdende de listige pratycken , daarmede den vyandt ende zyne bequame Inftrumenten Uluyden meenden te bedriegen , ja met geweld te bedwingen ende overvallen , alzulcke perfoonen deur Godts hulpe gefaificert ende verzekert hebt (v) , begerende voort aen te blyven bij de generale geunieerde Provincien , uwen bontgenoten , daer toe wij Uluyden bij diverschen onzen

(v) Deze omwenteling geschiedde op den vijftienden Mei. Men was reeds met Parma in onderhandeling gereden , en had hem afgevaardigden , met een geschenk , toegezonden , toen de Hervormden op eens zich tegen de voorstanders van den vrede verzetteden , allen handel afbraken , en de voornaamsten der genen , die voor den vrede geijverd hadden , gevangen namen. Twee dagen daarna werden Gevolmagtigden naar Antwerpen gezonden , om aan de Vergadering der Algemeene Staten te verklaren , dat die

zen voorgaende schryvens altyt geraden hebben, als wezende den eenigen wech ende middel, om die geheele vryheyt ende volcommen exercitie der religie, metgaders 't gebruyck der privilegiën ende oude herkommen te mogen behouden, zoo wij alnoch Uluyden recommanderen 't zelve ter herten te nemen ende daer van nyet te wycken. Ende alzo wij nyet meer beherticht en hebben dan Uluyden in zulcx te helpen ende voorderen, zoo en zullen wij nyet laten alle middelen aen te wenden tot het secours ende ontset Uluyder stede. Maer alzo t' selve nyet bequamelick geschieden en kan met wynich volcx, dan met groot dangier ende perickel zoo van t' verlies van denzelven volcke als vele vaste steden, ja 't geheele landt, ten zy hebbende eenen coninghlicken leger, die den vyandt alomme int veldt derft bezoeken ende rhooft bieden, zoo zal Uluyden believen te adviseren ende wel te bedencken, oft den noot Uluyden zoo hoochetick dwinght, dattet geraden zij Uluyden met de woerl. cleene middelen ende met dangiere te secoureren, oft dat ghyluyden condt verduidchlick verwachten noch eenen corten tyt, dien wij alhier om redenen nyet raetsaem gevonden hebben te expreseren, maer zult denzelven

ver-

die van Gend voornemens waren, tot het uiterste toe zich vereenigd te houden met hunne Bondgenooten en met de Generaiteit. Vergelijk PATER DE JONGH, Gendsche Geschied. d. I, bl. 395—397.

verftaen bij de gene, die als hooftten binnen Uluyder ftede commen zullen, binnen welcken tyt wij verzekert zyn, dat ghilyuden door middel van eenen stercken leger ende heyr cracht gantsch verlost zult wezen. Midlertyt hebben wij ordre gestelt, dat eenige goede hooftten om over t' crychsvolck te bevelen, henlyuden binnen Uluyder ftede zullen begeven, metgaders noch volck van oorloge, waer van wij den Heere van Ryhoven belast hebben Uluyden te adverteren. Ende zullen nyettemin poogen bij alle goede occasien eenige vivres binnen der ftede te zeynden, zoot ennichs fins doenlick zyn zal, daer mede wij hopen ghylyuden den voorf. tyt zult connen verwachten, want men zulcke legers nyet en can te velde brengen ofte doen marcheren als men wilt, maer moet daer toe gebruyckt worden tyt, bequame middelen ende occasien, daer deure wij de vaste handt aenhouden zullen, dat Uluyden binnen den voorf. tyt voor duyterfte goede onderstandt gedaen zal worden. Syne Hoocheyt (w) heeft ordre gestelt, dat alreede een goet deel ruyteren ende voetvolck gecommen is tot Camerycke ende up de frontieren, die over geen zyde den vyandt aenvallen ende zyn landt branden ende destrueren, de welke da-

(w) Er kan hier niemand anders door den Prins bedoeld zijn, dan de Hertog van Anjou, maar deze was reeds den tienden Junij overleden. De Prins schijnt, of nog geene tijding van deszelfs dood op dat oogenblik ontvangen te hebben, of denzelven voor de belegerde Gentenaars te hebben willen verbergen.

daghelicks wasfen ende verftercken, ende zoo haest als alle dezelve forcen t'zamen wezen zullen, zal den vyandt gedwongen zyn van Uluyder stede te vertrecken, ofte zal moeten verwachten geflagen te zyne, tot Uluyder geheele verlosfinge, eeuwige eere ende behoudt. Van de zyde van den lande van Waes ende ter Neuzen wordt oock gelycke oorloge gedaen, ende zullen dezelve lanx zoo meer continuëren tot uwen voordel ende ontlastinge. Voorder wat wij int particulier zullen connen bedencken wat tot dienste van Uluyder stede zouden mogen dienen, metgaders tot bewaringe en bevrydinge van dezelve, dat zyn wij altyt willich ende bereydt Uluyden metter daet te bewyzen, verwachtende opt gene voorf. is uwe antwoorde, metgaders alle goede correspondentie ende advertisfement van alle voorvallende zaken, ten eynde daerinne ten besten ordre mach gestelt worden, tot welvaren en confervatie Uluyder stede. Hier mede,

Edcle, Eerentfeste, Eerzame, Wyze, Discrete, Bezondere goede Vrunden, zyt Gode bevolen, Uuyt Delft den xix^{en} Junij 1584.

Die prince van Oraengien, Grave van Nasfau enz., Marquis van der Vere enz.

U. L.

Zeer gode Vrint tot uwen dinst,

Guill.^c de Nasfau. (x)

(x) Het opschrift was: Den Edelen, Eerenfesten, Eer-
G za-

